ROMÂNIA
CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI
Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 2289 / 18.08.2023

A P R O B,
PREȘEDINTE
Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu' Min, localitatea Bârdești, județul Mureș

Sumar :

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu'Min, localitatea Bârdești, județul Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

I. Cadrul general și organizarea vizitei
II. Constatările rezultate din vizita efectuată
III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 210/27.07.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în perioada de 28.07.2023 – 29.07.2023 la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu' Min, localitatea Bârdești, județul Mureș,** denumit în continuare **"centru".**

Prin Ordinul 212/28.07.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unor vizite de monitorizare inopinate în data de 28.07.2023 la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu' Min, oraș Târgu Mureș, județul Mureș,** iar în perioada 29.07.2023 – 30.07.2023 la **Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, Spitalul Clinic Județean Mureș – Secțiile de Psihiatrie 1 și 2** și **Centrul de Abilitare și Reabilitare Sighișoara, județ Mureș.**

Consiliul de Monitorizare s-a autosesizat în urma unor informații din mass media privind rele tratament asupra persoanelor cu dizabilități din centru.

Din echipa de vizitare au făcut parte **Mica Clara,** inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Suhăianu Iuliana** și **Mitrică Liliana,** experți independenți, **reprezentanți ai societății civile.**

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min, localitatea Bârdești, județul Mureș este o instituție privată cu personalitate juridică destinată persoanelor adulte încadrate în grad de handicap, cu personalitate juridică. Centrul avea încheiate contracte de prestări servicii sociale specializate cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Covasna (pentru 17 rezidenți) și Direcția Generală și Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 (5 rezidenți), București. Echipa de monitorizare a identificat doar în cazul unuia dintre rezidenți un contract de prestări servicii încheiat direct cu centrul prin reprezentantul legal (familia). DGASPC Mureș nu plătea contravaloarea serviciilor pentru niciunul din rezidenții din CIAPAD Căsuța lu' Min.

La momentul vizitei licența de funcționare a centrului fusese retrasă cu o zi în urmă în data de 27.07.2023.

2. Beneficiari

Echipa de monitorizare a ajuns în fața centrului în data de 28 iulie 2023 la ora 05.30. Porțile centrului erau închise, dar în curte se aflau doua angajate ale instituției, restul angajaților înaintându-și demisia cu o zi în urmă, potrivit informațiilor furnizate ulterior echipei de monitorizare de către șeful de centru. Ne-au fost deschise porțile și l-am așteptat pe șeful de centru, care a ajuns în 15 minute din momentul în care a fost anunțat de prezența echipei în centru. De la cele 2 angajate echipa de monitorizare a aflat că centrul este gol, rezidenții centrului fiind relocați în alte instituții. Capacitatea centrului este de 20 beneficiari, iar în zilele anterioare vizitei se găseau 30 rezidenți.

Conform informațiilor obținute de echipa de monitorizare la fața locului, rezidenții au ajuns în acest centru astfel: 5 rezidenți de la București sector 6; 17 rezidenți din Covasna (DGASCP); și 8 rezidenți din privat. Ulterior vizitei, DGASPC Covasna a transmis Consiliului de Monitorizare lista celor 17 rezidenți din CIAPAD Căsuța lu' Min pentru care Direcția plătea valoarea serviciilor prestate de furnizor (Asociația Re Min „Căsuța lu' Min"). Doar 6 dintre cei 17 rezidenți fuseseră transferați în CIAPAD Căsuța lu' Min din servicii rezidențiale destinate persoanelor cu dizabilități din județul Covasna, ceilalți rezidenți fiind transferați din servicii rezidențiale din alte județe (Buzău, Alba, Brașov) în datele de 14.01.2021, 01.04.2021 și , respectiv, 01.11.2021.

Echipa de monitorizare împreună cu șeful centrului a efectuat vizita instituției compusă din: subsol; parter și etaj (etajul are 10 dormitoare a câte 2 paturi) și grup sanitar propriu fiecărui dormitor (wc, cabină duș, chiuvetă). Parterul este destinat pentru sala de mese și bucătărie. Subsolul nu a putut fi vizitat având aplicat pe ușa de intrare sechestru poliției. În sala de mese echipa a constatat existența a o parte din documentele rezidenților. Informațiile în format digital (calculatoarele) fuseseră ridicate de către autorități în ziua anterioară vizitei.

Din informațiile comunicate echipei de monitorizare în momentul vizitei, în data de 27.08, anterior vizitei echipei în centru, rezidenții au fost transferați în alte locații, astfel: 1 rezident în familie; 13 rezidenți au fost preluați de SMURD, care au fost transferați la Spitalul Județean Târgu Mureș – Secția de Psihiatrie I și II; 4 rezidenți la Centrul de Abilitare și Reabilitare Sighișoara, județ Mureș; 3 rezidenți Centrul pentru Persoane Vârstnice din localitatea Ideciu, județ Mureș; 9 rezidenți la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, localitatea Luduș, județ Mureș. Ulterior, situația transmisă de DGASPC Mureș Consiliului de Monitorizare în data de 01.08.2023 arată că în ziua de 27.08.2023, 4 rezidenți au fost relocați în Căminul de Persoane Vârstnice Ideciu (jud. Mureș), 4 rezidenți în CAbR Sighișoara, 9 rezidenți în CRRN Luduș, iar un rezident fusese preluat în data de 28.08.2023 de DGASPC sector 6. Situația privind rezidenții transferați în CAbR Sighișoara si CRRN Luduș este confirmată și de datele transmise ulterior vizitei de DGASPC Covasna. În privința celor 5 rezidenți din CIAPAD Căsuța lu' Min pentru care DGASPC Sector 6 plătea contravaloarea serviciilor, conform datelor furnizate de Direcție în 02.08.2023, aceștia se aflau internați în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof Dr Al Obregia", urmând să fie transferați ulterior externării în Centrul de Îngrijire Dridu a Asociației Dales, jud. Ialomița.

Rezidenții din Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min au fost transferați în alte servicii fără a fi însoțiți de acte medicale de unde să reiasă diagnosticul și schema de tratament. Conform datele colectate ulterior de echipa de monitorizare din locațiile în care rezidenții au fost mutați, au existat decompensări care puteau pune în pericol viața beneficiarilor sau a personalului însoțitor (de exemplu, în ambulanță în drum spre Spitalul Județean Târgu Mureș). În lipsa documentelor medicale, a fost nevoie ca unii rezidenți să fie reevaluați în regim de urgență.

Pe parcursul vizitei de monitorizare, din documentele puse la dispoziție de șeful de centru echipa de monitorizare obținut informații doar despre 19 rezidenți găzduiți în centru.

Dosarele erau incomplete și împrăștiate, astfel că echipa de monitorizare a întâmpinat dificultăți să le centralizeze pentru a colecta informații despre fiecare rezident. Astfel, echipa a constatat că din cei 19 rezidenți, 10 aveau au reprezentant legal, o parte din familie, iar o parte numiți din rândul angajaților din sistemul de protecție, de exemplu, un inspector de specialitate Centrul Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Uverturii, sector 6 (din 2017), un consilier superior în cadrul compartimentului Protecția și Promovarea drepturilor Copilului si a Persoanelor cu Handicap (Covasna), primarul municipiului Sfântu Gheorghe (în cazul a doi rezidenți). Echipa a identificat doar câteva planuri personalizat, evaluări, fișă de monitorizare, documente medicale, în timp ce, în cazul unuia dintre rezidenți, fișa rezidentului, fișa de evaluare și reevaluare nu prezentau semnăturile acestuia. În cazul altui rezident, dispoziția de intrare în centru nu avea număr, dată și nici semnătura rezidentului.

În privința contractelor de servicii, echipa a identificat: un contract de prestări servicii sociale 01.01.2023 - 31.12.2023 încheiat între DGASPC sector 6 și Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min, suma 6650 lei/lună; un contract de prestări servicii sociale 01.01.2023 -31.12.2023 încheiat între DGASPC sector 6 și Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min, pentru suma 7000 lei/lună; un contract de prestări servicii sociale încheiat între DGASPC Covasna și Asociația Re Min „Căsuța Lu' Min" și tutore cu domiciliu în București, sector 3 din 01.02.2023 pentru suma 6.650lei/lună (5.797 lei/luna fiind acoperit de DGASPC Covasna, iar 853 lei/lună de tutore); un contract de prestări servicii sociale din 02.09.220, 5862 lei/lună fiind plătiți de DGASPC Covasna, iar 788 lei/luna de tutore; un contract de prestări servicii sociale din 10.11.2021 cu act adițional din 31.01.2023, pentru suma de 6650 lei/lună.

În plus, din documentele din centru, echipa a putut constata și parcursul instituțional al unora dintre rezidenți. De exemplu, un rezident în vârstă de 26 de ani, cu certificat de încadrare în grad de handicap accentuat, permanent – mental – schizofrenie paranoidă fusese inițial admis în 2002 la centrul de copii cu dizabilități Sf. Andrei, DGASPC Sector 6, de unde a fost transferat la Centru de plasament Cotroceni (2016), ulterior la Centrul de Îngrijire și Asistență din cadrul Asociației Cămin de Bătrâni "Romantic Club", Giurgiu Mihăilești (în 2020) și, în cele din urmă, la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min, Rezidentul e pus sub interdicție având numit drept tutore un inspector de specialitate Centrul Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Uverturii, sector 6 din 2017. Contractul de prestări servicii sociale al acestui rezident a fost încheiat pe perioada 01.01.2023 -31.12.2023

între DGASPC sector 6 și Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min pentru suma de 7000 lei/lună.

3. Constatări

Echipa de vizitare a constatat că centrul era gol, rezidenții fiind relocați în alte instituții, dosarele acestora erau împrăștiate pe mese, unele documente nu au putut fi accesate deoarece informațiile electronice fuseseră confiscate de către autorități. Șeful de centru, ne-a însoțit pe

tot parcursul vizitei punându-ne la dispoziție toate actele solicitate în limita disponibilității acestora în centru. Din discuțiile purtate cu șeful de centru, echipa de monitorizare a constat că la nivelul centului exista un medic și un psiholog anterior suspendării licenței de funcționare. Paza centrului era externalizată și monitorizată video în interior și exterior. La data vizitei acestea nu mai existau, fiind ridicate de organele de certare. Ultima deratizare, dezinsecție și dezinfecție au fost efectuate în data de 02.06.2023.

4. Vizită la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu' Min, Târgu Mureș

În aceeași zi 28.07.2023, echipa de monitorizare a efectuat o vizită de monitorizare la al doilea centru Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Lu' Min din orașul Târgu Mureș, str. Cornești nr. 61, a cărui licență de funcționare era suspendată din data de 10.07.2023. S-a putut vizita doar centrul compus dintr-un singur corp (demisol, parter și etaj). Centrul avea camerale dotate cu mobilier în stare bună, bine compartimentat si utilat. În câteva dormitoare exista urme de infiltrații de la baie pe pereții comuni. Centrul nu deținea niciun document, acestea fiind ridicate de Poliție în data de 10.07.

5. Vizită la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș

În data de 29.07.2023, echipa de monitorizare a efectuat o vizită de monitorizare la Centrul de Recuperare și Reabilitare Luduș care a avut ca obiectiv monitorizarea situației celor 9 rezidenți care au fost realocați în regim de urgență de la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Căsuța Lu' Min în data de 27.08.

Din discuțiile purtate cu șeful centrului, echipa de monitorizare a constatat că, în data de 27.07.2023, orele 23.00, un număr de 9 rezidenți au ajuns în Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, unde au fost evaluați de către medicul de familie și medicul psihiatru care prestează servicii în centru în baza unui contract de colaborare.

În data de 28.07.2023, un rezident a fost preluat de o delegație din cadrul DGASPC Sector 6 (urmând să fie transferat la Asociația Dales, localitatea Dridu, județ Ialomița). În aceeași zi, fusese relocat în CAbR Luduș și un alt rezident de la Spitalul Județean Mureș - Secția de Psihiatrie II, conform procesului verbal 741/28.07.2023. Toți cei 9 rezidenți relocați din CIAPAD Căsuța lu' Min în CAbR Luduș provin de la DGASPC Covasna.

O parte dintre beneficiarii realocați au venit cu medicație prescrisă de către Spitalul Județean Mureș (4 beneficiari), pentru 4 dintre ei medicul de familie a prescris medicație provizorie (Xanax), iar un beneficiar nu avea schemă de tratament medicație, fiind relocat de la Căsuța lu' Min fără dosarul medical.

O parte dintre rezidenți au sosit cu scrisori medicale (4 dintre aceștia); raport analize medicale urgențe; fișa de monitorizare a stări de sănătate; bilete de ieșire din spital.

Repartiția celor 9 rezidenți în CAbR Luduș pe camere este următoarea : camera 15 - 3 rezidenți; camera 22 - 3 rezidenți; camera 24 - 3 rezidenți.

În urma discuțiilor avute cu rezidenții, echipa de monitorizare a constatat ca 2 dintre aceștia au fost supuși unor tratamente inumane (**un rezident a declarat că a fost legat, bătut și închis în subsolul Centrului de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu**

Dizabilități Căsuța Lu Min, Bârdești și că alți nouă rezidenți erau ținuți în subsol și bătuți de șeful de centru, în timp ce celălalt rezident a declarat că era pălmuit de șeful centrului sau alți angajați). Primul rezident prezenta la data vizitei urme pe încheieturile mâinilor care indicau că fusese legat.

Cu privire la cele declarate de cei doi rezidenți, echipa de monitorizare a constatat că le-au fost încălcate prev. art. 14 CDPD "libertatea și siguranța persoanei", art. 15 CDPD "nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant", art. 16 din CDPD " nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului" și 17 din CDPD "protejarea integrității persoanei".

Ulterior vizitei, inspectorul de monitorizare a depus o plângere la IPJ Mureș privind cele constatate.

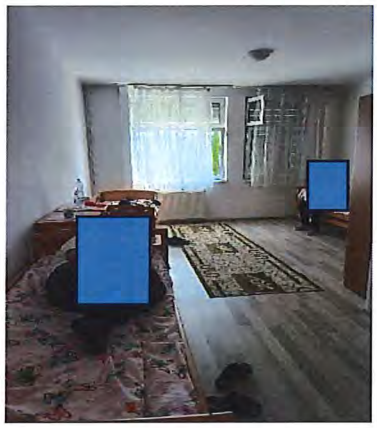

6. Vizită Spitalul Județean Mureș – Secția de Psihiatrie I și II

În data de 30.07.2023, echipa de monitorizare a efectuat o vizită de monitorizare la Spitalul Județean Mureș – Secția de Psihiatrie I și I, în urma datelor furnizate de către șeful de la CIAPAD Căsuța Lu Min, Bârdești, în legătură cu cei 13 rezidenții relocați în această instituție.

La sosire, echipa de monitorizare a fost întâmpinată de medicul de gardă care a informat echipa că rezidenții fuseseră externați. Acesta a pus la dispoziție echipei de monitorizare biletele de ieșire din spital ale rezidenților internați în regim de urgență de la CIAPAD Căsuța Lu Min, Bârdești. Conform procesului verbal nr.732/27.07.2023, un număr de 9 beneficiari au fost aduși de la ISU Mureș.

În data de 27.07.2023, 11 beneficiari de la CIAPAD Căsuța Lu Min au fost relocați în secțiile de psihiatrie ale Spitalului Județean Mureș, dintre care 8 rezidenți la Secția de Psihiatrie

I, și 3 la Secția de Psihiatrie II. 2 dintre cei 13 beneficiari au rămas în Secția de Primiri Urgențe a Spitalului Județean Mureș.

În 27 și 28.07, rezidenții au fost externați si relocați astfel: 5 rezidenți au fost preluați de o delegație din cadrul DGASPC Sector 6; 1 rezident a fost luat de aparținător; 5 rezidenți au fost transferați la Covasna în urma solicitării transferului de către DGASPC Covasna; 2 rezidenți au transportați cu salvarea la Covasna (datorită stării de sănătate).

Spitalul Județean Mureș – Secția de Psihiatrie I a pus la dispoziția echipei de monitorizare tabelul nominal al beneficiarilor care au fost externați, precum și copii după biletele de ieșire din spital.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită, și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografii din care rezultă cele consemnate în acesta.

Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare – Mica Clara

Expert independent – Suhăianu Iuliana

Expert independent – Mitrică Liliana